

Agera för säker vård

Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet
2020 – 2024

Charlotta George

CHIEF NURSE OFFICER , SAKKUNNIG

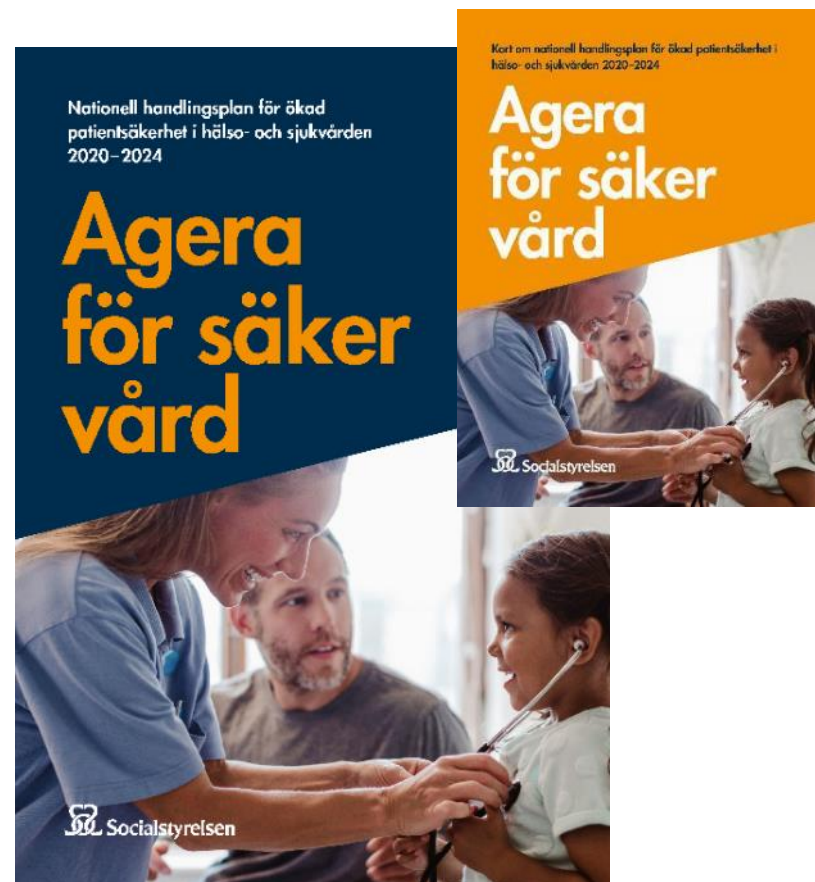
FEB 2020

Nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet

Socialstyrelsen fick under sommaren 2018 i uppdrag av regeringen att ta fram en nationell handlingsplan för ökad patientsäkerhet

- Innehåller övergripande mål, fokusområden, nationella åtgärder och en plan för uppföljning
- Vänder sig till beslutsfattare
- Ska stödja kommuner och regioner att ta fram egna handlingsplaner
- Bidra till att utveckla och samordna patientsäkerhetsarbetet i landet

Nationell kraftsamling att förebygga vårdsckador

Myndigheter, nationella organisationer, företrädare för regioner och kommuner, företrädare för patienter och närstående, experter och studenter har varit med i arbetet.

Patientsäkerhetsarbetet behöver utvecklas och ta nästa steg

Arbetet för att **öka patientsäkerheten** i hälso- och sjukvården behöver ta ytterligare steg för att hantera **både dagens och morgondagens utmaningar**.

- Medicinsk och teknisk utveckling
- Organisatoriska förändringar, nya vårdformer som omställningen till nära vård
- Ekonomiska förutsättningar och avvägning mellan olika mål
- Tillgång till personal med adekvat kompetens.

Handlingsplanen lyfter utmaningar och har fokus där behoven är som störst

Vi vet att

- risken att drabbas av en vårdskada är mer än **60% högre** om patienten vårdas på utlokaliserad plats.
- patienter som fått en vårdskada har en vårdtid som är mer än **dubbelt så lång** jämfört med patienter som inte har drabbats.
- brister i patientsäkerheten både leder till stort **lidande och ökade kostnader**.
- brister i **kompetensförsörjning och arbetsmiljö** påverkar patientsäkerheten negativt

En av 10,
mer än 100 000 patienter,
drabbas varje år av en
vårdskada

Den ökade vårdtiden för patienter med
vårdskador innebär kostnader på mer än

8 miljarder

kronor varje år. Vad skulle dessa
pengar kunna användas till istället?

Fakta om patientsäkerhet från WHO

- 1 av 10 patienter skadas i samband med vård på sjukhus
- 4 av 10 patienter skadas i primärvård, hemsjukvård
- 1 miljon patienter avlider av skador i samband med kirurgi
- Vårdrelaterade infektioner drabbas 10 av 100 patienter på sjukhus

Osäker vård är en av de 10 största orsakerna till dödsfall och bestående men i världen

**World Health
Organization**

Globalt fokus kring patientsäkerhet

- OECD lyfter fram att bristande patientsäkerhet årligen kostar cirka 15% av sjukvårdsbudgeten
- Nya resolutioner beslutade i WHA under 2019, där fokus bland annat ligger på ledarskap, säkerhetskultur, kompetens och ökat lärande
- WHO har initierat arbetet med "Global patient safety Action Plan" 2020-2030
- Sveriges deltar i det globala patientsäkerhetsarbetet och lyfts ofta som ett gott exempel

Internationell patientsäkerhetsdag 17 september

Det räcker inte med en handlingsplan – den behöver omsättas i praktiken

I handlingsplan för patientsäkerhet står inte ensam. Flera pågående nationella satsningar pågår som också påverkar patientsäkerheten.

- Syftet med handlingsplanen är att påverka så att säkerheten på alla nivåer i hälso- och sjukvården utvecklas
- Kommuner och regioner behöver bryta ner och anpassa den utifrån sina utmaningar och behov
- Åtgärder behöver ske på flera olika nivåer, både nationellt, regionalt, lokalt

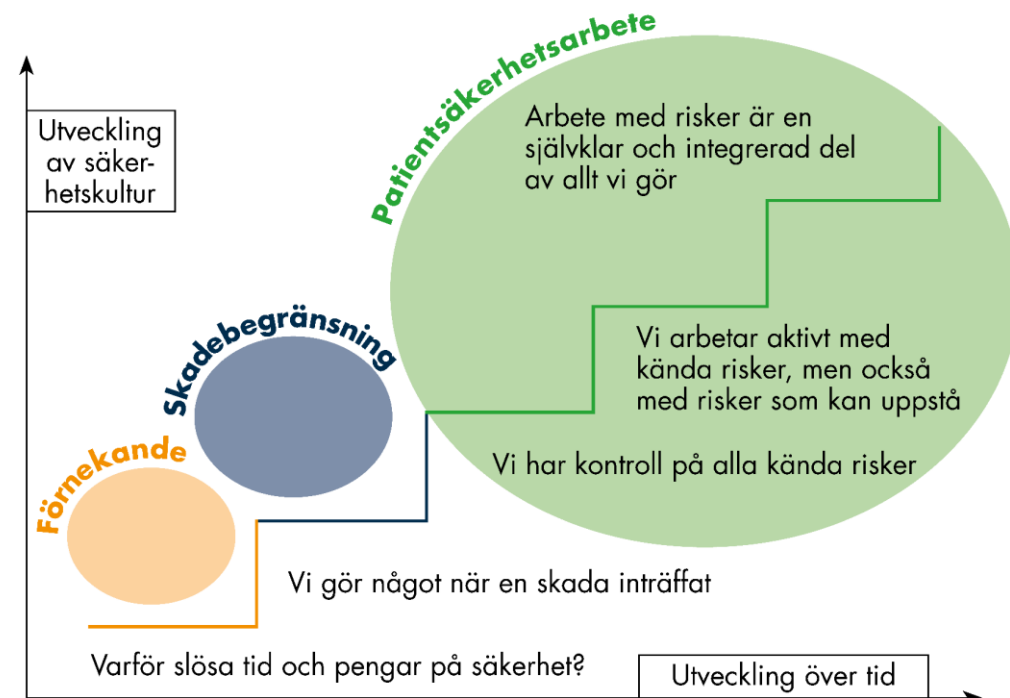

Det förebyggande arbetet är centralt

Vi behöver flytta fokus

- från det som redan har hänt till att utveckla och stärka det förebyggande arbetet

Fokusera mer på det som går bra och det som vi vet leder till en säker vård!

Fritt efter: D Parker, NPSA, Managing risk in healthcare: understanding your safety culture using the Manchester Patient Safety Framework (MaPSaF), Journal of Nursing Management, 2009, 17.

Grundläggande för en god och säker vård

Det behöver finnas

- En **säkerhetskunnig ledning som styr mot ökad patientsäkerhet** och skapar förutsättningar för en god säkerhetskultur
- **Tillräckligt med personal** som både har adekvat yrkeskompetens och kunskap om patientsäkerhet
- **Säker och användarvänlig teknik**
- En **god och hållbar arbetsmiljö**
- Förmåga att ta **tillvara patienters** och närståendes kunskap och erfarenhet

Handlingsplanens förutsättningar för säker vård

- Engagerad ledning och tydlig styrning
- En god säkerhetskultur
- Adekvat kunskap och kompetens
- Patienten som medskapare

Fem prioriterade fokusområden Igår – Idag – Imorgon

- Ökad kunskap om inträffade vårdskador
- Tillförlitliga och säkra system och processer
- Säker vård här och nu
- Stärka analys, lärande och utveckling
- Öka riskmedvetenhet och beredskap

Ett 30-tal nationella åtgärder finns i handlingsplanen

Handlingsplanen bidrar med **struktur för säker vård**

- Samverka i ett **nationellt råd för patientsäkerhet**
- Bidra till ökad **medvetenhet** och **kunskap** kring patientsäkerhet
- Verka för ett ökat **fokus på patientsäkerhet** i vårdens utbildningar
- Bidra till utveckling och stödja implementering av **kunskapsstöd och vägledningar**
- **Ökad samverkan** kring **analys, lärande** och **återkoppling**
- Insatser för att öka **patienters och närståendes** möjlighet att vara delaktiga i patientsäkerhetsarbetet

Arbetet behöver vara **långsiktigt** och **hållbart**

Nationell samverkan är avgörande för ett kraftfullt genomförande

- **Sprida information om handlingsplanen** och stödja implementeringen i regioner och kommuner
- Socialstyrelsen kommer ta initiativ till samverkan i ett **Nationellt råd för patientsäkerhet** – våren 2020
- Tillsammans med huvudmän, berörda myndigheter och nationella organisationer prioritera och **genomföra nationella åtgärder** – löpande under året
- **NY lansering av webbplats ”Samlat stöd för patientsäkerhet”** 31 mars 2020
- **Fördjupad analys och kartläggning av patientsäkerhet i vårdens utbildningar** – 30 april 2020
- **Medverka i utbildningsinsatser** som bidrar till ökad patientsäkerhet – löpande under året

Tre starka skäl att agera för säker vård

- rädda liv
- minska lidande
- mer god vård
för pengarna

Visionen är en **God och säker vård**
– **överallt och alltid!**

Så att ingen patient drabbas av en skada som
vi hade kunnat undvika

